

Objekti globoko v vesolju februarja

Februarja opolnoči kulminira le ozvezdje Raka, ki je neizrazito in ne najbolj bogato s svetlimi objekti globoko v vesolju: premore le *M44* in *M67*, dve prekrasni odprti kopici, obe vidni že v šibkih napravah tudi z opazovališč, ki so svetlobno onesnažena. *M44* so znamenite Jasli (Praesepe), *M67* pa je tudi znamenita kot ena od najstarejših odprtih kopic, saj je le malo mlajša od Osončja.

Seveda pa so februarja, ko se znoči, še vedno dovolj visoko ozvezdja Andromeda (*M31**), Kasiopeja (*M52* in *M103*), Perzej (dvojna odprta kopica *hχ*, *NGC869** in *884**), Bik (*Gostosevci**, *Hijade**), Kočijaž (*M36**, *36** in *38**) ter seveda Orion, ki v pasu in meču nudi prelepe prizore.

Preden pa se februarja zdani, na nebo že prilezejo vsa pomladanska in poletna ozvezdja, tako, da opazovanj tudi v tem mesecu ne zmanjka.

Rok Vidmar

Objekti globoko v vesolju marca

Marca opolnoči kulminirajo ozvezdja Vodna kača, Lev, Veliki medved, Krok, Benerikini kodri in Lovska

psa. V Benerikinih kodrih je severni galaktični tečaj, kar pomeni, da se odpre okno, skozi katero vidimo jate galaksij res zelo globoko v vesolju. Samo *M3* (kroglasta kopica) v Lovskih psih ter *M40* (dvojna zvezda) in *M97** (planetarna meglica) v Velikem medvedu so objekti, vidni z binokularjem, ki leže v naši galaksiji; *M81**, *M82**, *M101* v Velikem medvedu, *M65*, *M66* v Levu, *M51*, *M63*, *M94** in *M106* v Lovskih psih so galaksije. Z večjim teleskopom so lepo vidne galaksije *M108*, *M109* (UMa), *M95*, *M96* in *M105* (Leo), kakor je tudi *NGC3242*, planetarna meglica v Vodni kači. Zvezdica spet označuje objekte, primerne za opazovanje z opazovališč, ki so svetlobno onesnažena.

M81 (*NGC3031*, Bodejeva galaksija) je lepa spiralna galaksija, druga najsvetlejša galaksija na našem nebu. Vsebuje 250 milijard zvezd, v premeru ima 50.000 svetlobnih let in pred nekaj sto milijoni let se je srečala s šibkejšo *M82* (*NGC3034*), ki je zdaj skoraj stopinjo bolj severno. Oddaljena je 12.000 svetlobnih let v jati, ki šteje okoli trideset galaksij.

Rok Vidmar

V A B I L O

Vabimo vas na redni mesečni sestanek Astronomskega društva Javornik, ki bo v torek 17. februarja 2026 ob 18.00 uri. Sestanek bo potekal v prostorih Fakultete za matematiko in fiziko Univerze v Ljubljani na Jadranski cesti 19 v predavalnici F3 (prvo nadstropje). Hkrati se bo sestanka mogoče udeležiti tudi daljavo prek povezave <https://private.vid.arnes.si/rxdq-4sdw-8qh7>.

Pogledali si bomo prispevek o problemu treh teles.

Najdete ga na povezavi <https://www.youtube.com/watch?v=XKSjCOKDtpk>. Vabljeni!

Dodatne informacije o tem in preteklih predavanjih najdete na <http://www.adj.si/MesecniSestanki/> — *Bernard Ženko*

Efemeride februar 2026

(Efemeride si lahko ogledate tudi v reviji Življenje in tehnika.)

datum	Sonce		Luna		čas
	vzhod	zahod	vzhod	zahod	
01.02.	07:25	17:07	16:34	07:23	CET
05.02.	07:19	17:13	21:35	08:48	CET
10.02.	07:12	17:20	02:08	10:32	CET
15.02.	07:05	17:28	06:19	15:08	CET
20.02.	06:57	17:35	08:02	21:21	CET
25.02.	06:48	17:42	10:35	02:40	CET

Planeti:

- ★ **Merkur** je najlepše viden sredi meseca na večernem nebu, ko zahaja okoli sedmih. Takrat se iz ozvezdja Vodnarja preseli v ozvezdje Rib.
- ★ **Venera** je februarja Večernica; sprva zahaja okoli pol šestih, konec meseca pa okoli sedmih. Na začetku meseca se iz ozvezdja Kozoroga preseli v ozvezdje Vodnarja.
- ★ **Mars** februarja ni viden.
- ★ **Jupiter** sprva zahaja kmalu po šesti uri zjutraj, konec meseca pa v ozvezdju Dvojčkov zaide že ob pol petih.

★ **Saturn** na začetku februarja v ozvezdju Rib zahaja okoli devetih, konec meseca pa zaide že pred osmo.

★ **Uran** v ozvezdju Bika sprva opazujemo do pol treh, konec meseca pa le še do pol enih.

Urška Pajer

Napišite prispevek!

Mesečnik potrebuje prispevke. Zato pozivam vse, ki želite kaj objaviti, da mi po elektronski pošti pošljete svoj prispevek. Prispevki so lahko raznovrstni: poročilo o opazovanju, slika, risba, zanimiva astronomska novica, predstavitev domačega observatorija ali teleskopa, skratka – karkoli, kar bodo ostali člani društva z zanimanjem prebrali.

Aram Karalič

Javorniški Mesečnik izdaja Astronomsko društvo Javornik, Ljubljana / ISSN 1581-1379 / urednik Aram Karalič / izhaja v prvi polovici meseca / prejemajo ga brezplačno vsi člani Astronomskega društva Javornik / prispevke pošljite na naslov info@adj.si / **ROK ZA ODDAJO PRISPEVKOV JE 7. DAN V MESECU** / prispevkov praviloma ne lektoriramo / stavljeno v L^AT_EXu